

ภาคผนวก

2) ด้านทักษะพิสัย

ครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นต่อสมรรถภาพด้านทักษะพิสัยที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อเห็นได้ว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกรายการ

3) ด้านจิตพิสัย

ครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นต่อสมรรถภาพด้านจิตพิสัยที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อเห็นได้ว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกรายการ

5.3.8 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ต่อสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา

ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อเห็นได้ว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกด้าน

1) ด้านพุทธิพิสัย

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อสมรรถภาพด้านพุทธิพิสัยที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อเห็นได้ว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกรายการ

2) ด้านทักษะพิสัย

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อสมรรถภาพด้านทักษะพิสัยที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อเห็นได้ว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกด้าน

3) ด้านจิตพิสัย

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อสมรรถภาพด้านจิตพิสัยที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อเห็นได้ว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกด้าน

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ และควรแก่การนำมาวิเคราะห์ และอภิปรายผลหลายประการดังนี้

5.4.1 สมรรถภาพที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา

จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์ อยู่ในระดับ "ปานกลาง" ในขณะที่ผู้บริหาร เห็นว่าอยู่ในระดับ "มาก" ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก ผู้บริหาร เห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เข้าใจถึงขั้นตอนการกำหนดนโยบายและการวางแผนเป็นอย่างดี ได้ผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักการบริหารการศึกษาและการบริหารงานบุคคล และเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ ทั้งยังเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ และในการปฏิบัติงานยังไม่เคยปรากฏว่าเกิดความเสียหายต่อทางราชการ ส่วนครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่า สมรรถภาพที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา อยู่ในระดับ "ปานกลาง" ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวิบูลย์ จารุณศิริ (2534) ที่ได้ศึกษา สถานภาพและศักยภาพ การวางแผนพัฒนาการศึกษา ระดับจังหวัดในเขตการศึกษา 9 พบว่า ศักยภาพในการวางแผน ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านบุคลากร มีศักยภาพอยู่ในระดับ "ปานกลาง"

5.4.2 สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา

จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์และผู้บริหาร เห็นว่าอยู่ในระดับ "มาก" ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และจิตพิสัย ทั้งนี้ อาจจะเนื่องมาจาก ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสองกลุ่ม มีความต้องการให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา มีสมรรถภาพที่ดี มีคุณภาพ ซึ่งย่อมจะส่งผลให้การดำเนินงานในวิทยาลัยเทคนิคบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังที่ Robert L. Katz (1955) กล่าวว่า ผู้บริหารมีความจำเป็นต้องมีทักษะทั้ง 3 ด้าน และควรจะพัฒนาทักษะเหล่านี้ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ สมรรถภาพของผู้บริหารมิได้ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพ รูปร่างหน้าตา ท่าทางที่เห็นเพียงผิวเผินภายนอกเท่านั้น สิ่งที่จะชี้ชัดให้เห็นถึงความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ก็คือ ทักษะทางการบริหารนั่นเอง นอกจากนี้ วิจิตร ศรีสอาด (2523) ยังได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้บริหารว่าผู้บริหารจะทำหน้าที่ของตนได้ดีเพียงใด ประสพผลสำเร็จมากน้อยขึ้นอยู่กับทักษะ 3 ทักษะ คือ

- 1) ทักษะเชิงเทคนิควิธี (Technical skill)
- 2) ทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์ (Human skill)
- 3) ทักษะเชิงความคิด (Conceptual skill)

และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมปอง เพ็ญนอก (2532) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของข้าราชการในมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่เข้าใจระบบการบริหารภายในมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี ด้านวิชาการ ควรเป็นผู้ที่สามารถแสวงหาแหล่งทุนการศึกษาและวิจัย ด้านความเป็นผู้นำ จะต้องเป็นผู้มีคุณธรรมและโอปอ้อมอารี เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ อันสามารถสร้างเสริมความสามัคคีให้เกิดกับผู้ร่วมงานทุกระดับ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิมลศิริโยธา (2528) ได้ศึกษาสถานภาพและลักษณะของศึกษาธิการอำเภอที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ พ.ศ. 2528 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษาธิการอำเภอที่อยู่ในอันดับสูง ด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ด้านทักษะ ได้แก่ ความสามารถในการ

การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติทางการศึกษา ความสามารถในการจัดทำแผน และด้านคุณลักษณะนิสัย ได้แก่ เป็นผู้ที่คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน รักความก้าวหน้า และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

5.4.3 การเปรียบเทียบสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา

จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา ตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์และผู้บริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีความคาดหวังในสมรรถภาพของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา ที่ต้องการให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการบริหารงานในสถานศึกษา โดยเฉพาะในด้านพุทธิพิสัย ต้องการให้มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบกรมอาชีวศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ การบริหารงานบุคคล และความรู้เกี่ยวกับการจัดตั้งและการจัดสรรงบประมาณ ด้านทักษะพิสัยต้องการให้มีความสามารถรวบรวมและประเมินข้อมูล สามารถจัดเตรียมและบริหารงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีตามที่สถานศึกษากำหนด สามารถจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาทั้งระยะสั้นระยะยาวอย่างมีระบบ สามารถติดตามและประเมินผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างเครื่องมือและแบบการวิจัยทางการศึกษา สามารถสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และสามารถสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ด้านจิตพิสัยต้องการให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ มีความรอบรู้ ลักษณะท่าทางดี มนุษยสัมพันธ์ที่ดี การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความประพฤติดี มีความยุติธรรม และการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมอาชีวศึกษา (2522) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ศึกษาแบบบริหารและประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารระดับสูงและระดับรอง ส่วนใหญ่เป็นนักพัฒนาหรือผู้เสนอแนะ มีคะแนนมุ่งสัมพันธ์ภาพและประสิทธิผลของงานสูงแต่มีคะแนนมุ่งงานต่ำ และจากการทดสอบการกระจายของแบบบริหารปรากฏว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเภท แต่ผลการวิจัยในครั้งนี้

แตกต่างกับผลการวิจัยของ สุวิมล นาคเหล็ก (2535) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการวางแผนฯ จำแนกตามตำแหน่งการบริหารงานพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีตำแหน่งการบริหารงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการวางแผนฯ ในขั้นการวางแผน ชี้แนะแผนไปปฏิบัติ และขั้นการติดตามควบคุมและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.5 ข้อเสนอแนะ

5.5.1 ข้อเสนอแนะสำหรับกรมอาชีวศึกษา

1) ควรพิจารณาปรับปรุงวิธีการสรรหา หรือเลือกสรรบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งในสายงานบริหาร หรือสายงานในฝ่ายวางแผนและพัฒนา ของวิทยาลัยเทคนิค โดยมีการกำหนดสมรรถภาพของบุคคลที่จะเข้ารับผิดชอบในสายงานให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2) ควรพิจารณาหาความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัด อาชีวศึกษาภาค ของวิทยาลัยเทคนิค และกรมอาชีวศึกษา ในการกำหนดแนวทางในการสรรหาหรือเลือกสรรบุคคลที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา โดยควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางร่วมกันระหว่างหน่วยงานดังกล่าว

3) ควรให้มีการปรับปรุงหลักสูตรเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่เกี่ยวกับการพัฒนาผู้ช่วยผู้อำนวยการ ของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยการบรรจุรายวิชา เนื้อหาของหลักสูตรที่เกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย โดยเฉพาะในการพัฒนาด้านพุทธิพิสัยและด้านจิตพิสัย

ที่ ศธ 0907/4727

กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

2 สิงหาคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้วย นายวันชัย ศรีแก้ว นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
การศึกษาสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนาของ
วิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์และผู้บริหารในวิทยาลัยเทคนิค
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการนี้บุคคลดังกล่าวได้ขออนุญาตแจกแบบสอบถาม
ในหน่วยงานของท่าน ซึ่งกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตแล้ว

อนึ่ง ในการกรอกแบบสอบถาม ขอให้กรอกเฉพาะแบบสอบถามที่กรม
อาชีวศึกษาอนุญาตแล้ว โดยมีตราประทับพร้อมลายเซ็นต้นมขขวามือเท่านั้น และ
เมื่อดำเนินการแล้วโปรดส่งกลับคืนบุคคลดังกล่าวด้วย ณ วิทยาลัยเทคนิคนครพนม
อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม 48000

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและกรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจริง
นี้ด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางอุบลวดี วิสัยจร)

นักวิชาการศึกษา 7 รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยเทคนิค

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา

โทร. 2822551 - 2

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพ
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนาของวิทยาลัยเทคนิคตามความคิดเห็น
ของครู-อาจารย์ และผู้บริหาร ในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

คำชี้แจง ในสภาวะปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า การวางแผนเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการบริหารงานที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และยังมีบทบาทต่อการบริหารการศึกษามากยิ่งขึ้นในอนาคต ด้วยเหตุนี้เองบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่ง หรือรับผิดชอบงานในฝ่ายวางแผนและพัฒนา ควรจะเป็นบุคคลที่มีสมรรถภาพที่พึงประสงค์ครบทั้ง 3 ด้านคือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารงานของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นนั่นเอง

ฉะนั้น ความคิดเห็นของ ครู-อาจารย์ และผู้บริหาร จึงเป็นข้อเสนอแนะที่มีความสำคัญยิ่งควรแก่การที่จะนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา หรือนำมาประกอบในการพิจารณาเลือกสรรบุคคลที่จะเข้ามารับผิดชอบงานในตำแหน่งดังกล่าวต่อไป และในโอกาสนี้จึงใคร่ขอความร่วมมือมายังท่าน ได้โปรดใช้ดุลยพินิจในการตอบแบบสอบถามอย่างตรงไปตรงมาซึ่งจะทำให้การตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นประโยชน์และมีคุณค่ายิ่ง

แบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ตอน ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
2. อายุ

☐ น้อยกว่า 31 ปี	☐ 31 - 35 ปี
☐ 36 - 40 ปี	☐ 41 - 45 ปี
☐ มากกว่า 45 ปี	
3. คุณวุฒิทางการศึกษา

☐ น้อยกว่าปริญญาตรี	☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
☐ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	☐ ปริญญาเอก
4. สถานภาพของท่าน(ทำหน้าที่)

☐ หัวหน้าแผนกวิชา	☐ หัวหน้าคณะวิชา
☐ หัวหน้างาน	☐ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
☐ ผู้อำนวยการ	
5. ประสบการณ์(ทำหน้าที่)

☐ น้อยกว่า 6 ปี	☐ 6 - 10 ปี
☐ 11 - 15 ปี	☐ มากกว่า 15 ปี
6. อายุราชการ

☐ น้อยกว่า 11 ปี	☐ 11 - 15 ปี
☐ 16 - 20 ปี	☐ มากกว่า 20 ปี
7. ท่านเคยมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานวางแผนการศึกษา
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เคยเรียนในสถาบันการศึกษา	
☐ เคยเข้ารับการอบรม/สัมมนาหรือศึกษาดูด้วยตนเองจากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการศึกษา	
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)	

ตอนที่ 2

สมรรถภาพของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา

คำชี้แจง โปรดอ่านและวิเคราะห์ "สมรรถภาพของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนาของวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" อย่างละเอียดจากสมรรถภาพที่มีความสำคัญ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัยและด้านจิตพิสัย ซึ่งท่านสามารถศึกษาขอบข่ายสมรรถภาพที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อดังนี้ (สมรรถภาพทั้งสามด้านนี้ได้รับความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว)

ก. ด้านพุทธิพิสัย

1. ความรู้เกี่ยวกับหลักการและกระบวนการวางแผน มีความรู้ในเรื่องการวางแผนการศึกษา แผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 7 เข้าใจวิธีการ กระบวนการและขั้นตอนในการวางแผนการศึกษา
2. ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดและวิเคราะห์นโยบาย มีความรู้ในเรื่องทฤษฎีทางการบริหาร และขั้นตอนในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา
3. ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาและหลักการศึกษามีความรู้ในเรื่องความหมายและขอบเขตของปรัชญาการศึกษา
4. ความรู้ทางสถิติและการวิจัยทางการศึกษามีความรู้ในเรื่องสถิติประยุกต์ทางการศึกษาและระเบียบวิธีของการวิจัยทางการศึกษา ตลอดจนขั้นตอนและการเขียนรายงานการวิจัยทางการศึกษา
5. ความรู้เกี่ยวกับ ทฤษฎีและหลักการบริหารการศึกษา มีความรู้ในเรื่องหลักการการบริหารและการบริหารเชิงระบบ
6. ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 มีความรู้ในเรื่องบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ การแบ่งหน่วยงานและการบริหารงานในสถานศึกษา

7. ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการส่งเสริมผลิตผลในสถานศึกษา พ.ศ. 2529 และ พ.ศ. 2530 มีความรู้ในเรื่องการติดตามและประเมินผลให้เป็นไปตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการส่งเสริมผลิตผล ในสถานศึกษา พ.ศ. 2529 และ พ.ศ. 2530 (ฉบับแก้ไข)

8. ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการรับจัดทำ รับบริการ รับจ้างและผลิตเพื่อจำหน่าย พ.ศ. 2533 มีความรู้ในเรื่องการควบคุมกำกับ ติดตาม ประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการรับจัดทำ รับบริการ รับจ้างและผลิตเพื่อจำหน่าย พ.ศ. 2533

9. ความรู้เกี่ยวกับการจัดระบบการทำงานที่ดี มีความรู้ในเรื่องการบริหารงานแบบเน้นวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ขององค์กร การมีส่วนร่วม การมีข้อมูลย้อนกลับ และการกำหนดเวลาชัดเจนในการบริหารงาน

10. ความรู้เกี่ยวกับการจัดตั้งและการจัดสรรงบประมาณ มีความรู้ในเรื่องระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ ตลอดจนกระบวนการงบประมาณ

11. ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนกำลังคนและการจัดกำลังคน ตลอดจนกระบวนการวางแผนกำลังคน

12. ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง มีความรู้ในเรื่องสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวโน้มการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศตลอดจนทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ

ข. ด้านทักษะพิสัย

13. สามารถวิเคราะห์ข้อมูล คือ มีวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

14. สามารถรวบรวมและประเมินข้อมูล คือ การนำข้อมูลจากองค์กรต่าง ๆ ที่ผ่านการวิเคราะห์แล้วมาจัดเก็บอย่างมีระบบ และสามารถนำมาสรุปผลและอภิปรายผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

15. มีเทคนิคในการประสานงาน คือ ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรภายในระยะเวลาที่กำหนด

16. สามารถสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ คือ ให้สมาชิกทุกคนรู้จักหน้าที่ของตนอุทิศเวลา มีความสัมพันธ์กัน มีการร่วมมือร่วมใจกันทำงานในหมู่คณะ

17. สามารถวางแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา คือ สามารถกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับช่างฝีมือ ช่างฝีมือ ช่างเทคนิค และให้บริการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสั้นแก่ประชาชนทั่วไปรวม 5 ประเภทวิชา คือ ช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และศิลปหัตถกรรมในสัดส่วนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

18. สามารถสร้างเครื่องมือและแบบการวิจัยทางการศึกษา คือ การนำเอาวัตถุประสงค์ของการวิจัยมาเป็นแนวทางในการออกแบบ และสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

19. สามารถสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลอื่น คือสามารถเข้าใจตนเองและพยายามเข้าใจผู้อื่น ทำงานร่วมกับครู-อาจารย์และผู้บังคับบัญชาได้ดี มีความเป็นกันเอง ไม่แสดงอำนาจ

20. สามารถติดตามและประเมินผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ สามารถนำเทคนิคการวัดและความรู้ทางสถิติมาประยุกต์ใช้ในการติดตามและประเมินผล

21. สามารถปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาโดยใช้ระเบียบ ข้อบังคับ ของสถานศึกษาและของกรมอาชีวศึกษา คือ สามารถนาระเบียบ ข้อบังคับ ของสถานศึกษาและของกรมอาชีวศึกษาที่กำหนดไว้มาช่วยในการบริหารงานได้

22. สามารถจัดเตรียมและบริหารงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่สถานศึกษากำหนด คือ สามารถวางแผนในการบริหารเงินงบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการประจำปีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

23. สามารถสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา คือ สามารถูงใจผู้ใต้บังคับเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานด้านจิตวิทยาการศึกษา มาใช้ในการบริหาร

24. สามารถจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาทั้งระยะสั้นระยะยาวอย่างมีระบบ คือ สามารถนำความรู้เกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนในการจัดทำแผน มาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาทั้งในระยะสั้นและระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ค. ด้านจิตพิสัย

25. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คือ ความต้องการที่จะปฏิบัติสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยไม่ต้องมีคำสั่งและแสดงความคิดเห็นที่จะแก้ไขสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้ดีขึ้นหรือเจริญขึ้น

26. การมองการณ์ไกล เป็นการพัฒนา เปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงทั้งงาน และชีวิตส่วนตัวให้ดียิ่งขึ้นถือว่าเป็นเป้าหมายใหญ่ของคนที่จะหวังจะไขว่คว้า และนำพาชีวิตไปในทางที่ดีขึ้น ทั้งยังเป็นการเพิ่มประสิทธิผลของงาน

27. ความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์และมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบสูงต่องานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาในสถานศึกษา และงานอื่นที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

28. ความรอบรู้ มีความรอบรู้อย่างกว้างขวางทั้งงานในหน้าที่ตนเองรับผิดชอบและงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติ

29. มนุษยสัมพันธ์ที่ดี เข้าใจตนเองและพยายามเข้าใจผู้อื่น ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชาได้ดีมีความเป็นกันเอง

30. ความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นคนที่ผู้อื่นพึ่งพาได้ มีความสม่ำเสมอมั่นคงอดทน กล้าพูด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ

31. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของครู-อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

32. การใฝ่รู้และพัฒนาตนเอง มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่อย่างสม่ำเสมอ โดยการอ่าน การเข้าร่วมฟังบรรยาย การประชุมอบรม สัมมนาและการศึกษาต่อ

33. ความประพฤติดี มีศีล รักษาความสุจริตทั้งกาย วาจาใจ รักษาเกียรติคุณ ประพฤติให้ควรเป็นตัวอย่างและเป็นที่เคารพนับถือของครู-อาจารย์และบุคคลทั่วไป

34. ความยุติธรรม การให้แก่มนุษย์ทุกคนอย่างเหมาะสม เช่น การให้แกตนเอง บุคคลในครอบครัว เพื่อนฝูง มิตรสหาย ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชา ให้เวลาที่เหมาะสมและในเหตุการณ์ที่สมควร รู้จักสิทธิและหน้าที่

35. ลักษณะท่าทางดี มีกิริยา อ่อนโยน เรียบร้อย วัฒนธรรมดี ท่าทางสง่าผ่าเผย สุขภาพทางกายดี มีน้ำใจเป็นนักกีฬา

36. การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีกตเวทิตาธรรม พรหมวิหารธรรมและสังคหวัตถุธรรม

ตอนที่ 3

สมรรถภาพที่เป็นจริงและสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง

สมรรถภาพที่เป็นจริง หมายถึง ความสามารถของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา ทางด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย ที่มีความเป็นจริงอยู่ในสภาวะปัจจุบัน

สมรรถภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง ความสามารถของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา ทางด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย ที่ท่านคิดว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนาพึงมีและปฏิบัติได้

ตัวอย่าง การตอบแบบสอบถาม

สมรรถภาพ	ระดับ สมรรถภาพที่เป็นจริง					ระดับ สมรรถภาพที่พึงประสงค์				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ก. บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา 1. ให้คำปรึกษาแนะนำการ ทำและตรวจสอบหลักฐาน สัญญาการเป็นนักเรียน นักศึกษา.....			/.....				/.....			

จากตัวอย่าง การตอบแบบสอบถาม หมายความว่า สมรรถภาพในด้านบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำปรึกษา แนะนำการทำ และตรวจสอบหลักฐานสัญญาการเป็นนักเรียน นักศึกษา มีสมรรถภาพที่เป็นจริงในสภาวะปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และมีสมรรถภาพที่พึงประสงค์อยู่ใน ระดับมาก เป็นต้น

รายนามคณะผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาสมรรถภาพที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผน และพัฒนาของวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์ และผู้บริหาร ในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

-
1. นายวิชัย ป้อมประเสริฐ	ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยเทคนิค
2. นายประเสริฐ นนทผละ	ผู้อำนวยการกองแผนงาน
3. นายพินิจ ศุภวัฒน์	ผอ.วท. อุดรธานี
4. นายศุภกร บุญเนา	ผอ.วท. นครราชสีมา
5. นายเดชา ศิริรัตน์	ผอ.วท. นครพนม
6. นายประกอบ จันทร์เพ็ญ	ผอ.วท. ขอนแก่น
7. นายเฉลิมศักดิ์ นามเชียงใต้	ผอ.วท. มหาสารคาม
8. นายไพบุลย์ งามทอง	ผอ.วท. บุรีรัมย์
9. นายเชิดเชล่ง ชิตชวนกิจ	ผอ.วท. ศรีสะเกษ
10. นายรุทธิ กล่อมขุ่ม	ผอ.วท. หนองคาย
11. นายณรงค์ นวมถนอม	ผอ.วท. อุบลราชธานี
12. นายทรงเดช วงษ์ปัญญา	ผอ.วท. สุรินทร์
13. นายนิยม เอกทัตย์	ผอ.วท. เลย
14. นายทรงสวัสดิ์ ทิพย์คงคา	ผอ.วท. ยโสธร
15. นายเจริญ หาญพยัคฆ์	ผอ.วท. ชัยภูมิ
16. นายถาวร ชุปวา	ผอ.วท. ร้อยเอ็ด
17. นายทองหล้า สุนทร	ผอ.วท. กาฬสินธุ์
18. นายบุญร่วม ต้านธิติ	ผอ.วท. สกลนคร
19. นายสิทธิพร สุดดีพงษ์	ผอ.วิทยาลัยการต่อเรือหนองคาย

หมายเหตุ ตำแหน่งหน้าที่ราชการ เมื่อปีการศึกษา 2537